

NKOP symposium 14 december 2006

Review van risicofactoren voor angst en depressie bij ouderen; overeenkomsten en verschillen

Dagmar Vink, Marja Aartsen & Robert Schoevers

Vink, Aartsen & Schoevers (submitted). Risk factors for Anxiety and Depression in the Elderly: a Review. American Journal of Geriatric Psychiatry.

Inhoud

- Achtergronden review
- Onderzoeksvragen
- Methode
- Risicofactoren voor angst en depressie:
 - Overeenkomsten
 - Verschillen
- Conclusies
- Relevantie voor de praktijk

Achtergronden

- Onderherkenning en onderbehandeling van angst en depressie bij ouderen → richten op risicogroepen
- Meer aandacht voor signaleren van depressie dan van angst
- Hoge comorbiditeit angst en depressie, mogelijk gedeeltelijk dezelfde risicofactoren

Onderzoeksvragen

Welke risicofactoren hangen samen met angst en depressie bij ouderen?

Welke overeenkomsten en verschillen zijn er tussen risicofactoren voor angst en depressie bij ouderen?

Methode

Systematische review

- Databases MEDLINE, PsycINFO en Sociological Abstracts 1995-2005
- Zoektermen en inclusiecriteria
- Kritische beoordeling van kwaliteit studies en uitkomsten

Aantal studies

- 63 depressie
- 9 angst en depressie
- 8 angst

Overeenkomsten

Biologisch	<ul style="list-style-type: none">• Ervaring slechte gezondheid
Psychologisch	<ul style="list-style-type: none">• Persoonlijkheidstrekken• Inadequate coping• Voorgeschiedenis psychopathologie
Sociaal	<ul style="list-style-type: none">• Vrouw zijn• Stressvolle levensgebeurtenissen ± Sociaal netwerk
Levensstijl	<p><i>Angststudies ontbreken</i></p> <p>Depressie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ongezonde levensstijl• Religie

Verschillen

	Depressie	Angst
Bio	<ul style="list-style-type: none">• Aantal chronische aandoeningen• Lichamelijke beperkingen	Geen
Psycho	Geen	Geen
Sociaal	<ul style="list-style-type: none">• Langdurige stressvolle situaties• Ongehuwd• Hogere leeftijd	<ul style="list-style-type: none">• Traumatische gebeurtenissen

Conclusies

- Veel overeenkomsten tussen risicofactoren voor angst en depressie bij ouderen
- Biologische factoren voorspellen depressie en sociale factoren hebben een verschillend effect op angst en depressie
- Ouderen met angst worden waarschijnlijk gesignaleerd met risicofactoren voor depressie
- Voor differentiaal diagnostiek en behandeling is kennis van onderscheidmakende risicofactoren van belang

Relevantie voor de praktijk

Screening en preventie optimaliseren

Niet-beïnvloedbare factoren → herkenning:
geslacht, psychopathologie in voorgeschiedenis,
life events

Beïnvloedbare factoren → preventie:
coping, sociaal netwerk, ongezonde levensstijl

**NEDERLANDS
KENNISCENTRUM
OUDERENPSYCHIATRIE**

Vragen?

d.vink@ouderenpsychiatrie.nl

Bedankt voor uw aandacht!